

Semester	I	Class	प्रथम वर्ष कला मराठी (ऐच्छिक)
Course No.		Academic Year	2019 - 2020
Course Name	‘नाटक’ या साहित्य प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय		
Name of Faculty	अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	‘नाटक’ या वाङ्मय प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय
2	‘सत्यशोधक’- गो.पु. देशपांडे. महात्मा फुल्यांच्या विचाराकडे २१ व्या शतकात नाटय घटकांद्वारे बघण्याचा प्रयत्न
3	‘सिगारेट’ मनस्विनी लता रवींद्र. स्त्री - पुरुषांतील शारीरिक - मानसिक पातळीवरील संघर्ष व तरुण वय

Unit No.	Course Module	Description
CO1	‘नाटक’ या वाङ्मय प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय	इतर वाङ्मय प्रकारापेक्षा वेगळेपणा, प्रयोगसिद्ध साहित्य प्रकार, भाषिक व अभाविक घटक, सुखात्मिका व शोकात्मिका घटक, नाटकाचा प्रेषक मराठी रंगभूमी परंपरा
CO2	‘सत्यशोधक’- गो.पु. देशपांडे	‘सत्यशोधकी जलसा’ - महात्मा फुलांचे कार्य, त्यांच्या जीवनाकडे, कर्तृत्वाकडे विचारांकडे, आपला इतिहासाकडे २१व्या शतकात बघण्याचा प्रयत्न, नाटकातील पात्रे, कथानक सावित्रीबाईंनी स्त्री - शूद्रांसाठी केलेला संघर्ष
CO3	‘सिगारेट’ मनस्विनी लता रवींद्र.	स्त्री - पुरुषांतील शारीरिक - मानसिक पातळीवरील संघर्ष - ग्लोबलायझनच्या काळात प्रसाद माध्यमांचा रेटा, डोळ्यावर आदळणारी भयंकर दृश्ये , २१ ते २५ वयोगट मुले, जोडीदाराची निवड, करिअरच्या समस्या, एकाकीपणा, नाट्यातील निष्ठेसंबंधीचा गोंधळ - व्यक्तिरेखा.

Semester	II	Class	प्रथम वर्ष कला मराठी (ऐच्छिक)
Course No.		Academic Year	2019 - 20
Course Name	‘प्रवास - वर्णन’ या साहित्य प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय.		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	ललित गद्याचा उपप्रकार, प्रवास -वर्णन हा वाङ्मय प्रकार अभ्यासणे व लेखकाच्या व्यक्तिमत्त्वाचे पदर शोधणे.
2	‘कुंपणा पलिकडचा देश: पाकिस्तान - मनिषा टिकेकर. पाकिस्तानच्या सामाजिक, राजकीय, संस्कृतीक बाजाचे दर्शन
3	‘नाद - अंतदीचा श्रीलंका’ - महावीर जोंधळे. भारत आणि श्रीलंका यांच्या संस्कृतीचा तौलनिक अभ्यास मांडणारे प्रवास वर्णन

Unit No.	Course Module	Description
CO1	‘प्रवास - वर्णन’ या साहित्य प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय	ललित गद्याचा उपप्रकार प्रवास -वर्णन म्हणजे काय? का केले जाते? अटी कोणत्या? आत्मनिष्ठ प्रकार; प्रवास - वर्णनातील ‘मी’ स्थळाचे व्यक्तिमत्व, निवेदन - पध्दती, प्रवास -वर्णनाची वैशिष्ट्ये, मराठीतील प्रवास -वर्णन परंपरा.
CO2	‘कुंपणा पलिकडचा देश: पाकिस्तान - मनिषा टिकेकर	५ महिन्याच्या वास्तव्यातील निरीक्षणे, घेतलेले अनुभव, घेतलेल्या मुलाखती घेऊन पाकिस्तानचे चित्र. पाकिस्तानच्या राजकीय व सामाजिक समस्येचे वर्णन भूभागावर कुंपण पण इतिहास व संस्कृतीचे विभाजन होत नाही, शहरांना दिलेल्या भेटी, खादय -संस्कृती कडे बघण्याचा दृष्टिकोन
CO3	‘नाद - अंतदीचा श्रीलंका’ - महावीर जोंधळे	डोळस पत्रकाराने केलेली श्रीलंकेची अभ्यासयात्रा. भारत व श्रीलंका तौलनिक अभ्यास. भूतकालीन लेख व वर्तमानाचा घेतलेला वेध, बुध्द तत्वज्ञान व श्रीलंका लग्नविधी, वेशभूषा, धागा : समांतर संस्कृतीचा खादय - संस्कृती व स्वभावधर्म तेथील माणसे, स्थळे, समाज, संस्कृती यांचे प्रलयकारी दर्शन

Semester	III	Class	द्वितीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. २
Course No.		Academic Year	2019 - 2020
Course Name	‘कादंबरी’ एक साहित्य प्रकार परिचय.		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	‘कादंबरी’ एक साहित्य प्रकार, घटक, कादंबरी वाङ्मयाची परंपरा
2	‘थॅक यू मिस्टर ग्लाड’ - अनिल बर्वे राजकीय, जेलर व कैदी यांच्यातील बदलत जाणारे संदर्भ.
3	‘दिवे गेलेले दिवस’ - रंगनाथ पठारे राजकीय वास्तव मांडणारी कादंबरी

Unit No.	Course Module	Description
CO1	‘कादंबरी’ एक साहित्य प्रकार परिचय	इतर वाङ्मय प्रकारापेक्षा वेगळेपण, कथनात्मकता कादंबरी कल्पित, कादंबरीचे घटक (कथानक, पात्र, वातावरण - निर्मिती, भाषाशैली, निवेदन पध्दती) कादंबरी वाङ्मयाची परंपरा
CO2	‘थॅक यू मिस्टर ग्लाड’ - अनिल बर्वे	विषय - राजकीय, जेलर व कैदी यांच्यातील बदलत जाणारे संदर्भ, कथानक, पात्र, भाषाशैली इ. घटक, ग्लाडचे क्रौर्य व नक्षलवादी वीरभूषण पटनाईकचे धैर्य यांच्यातील आंतरिक संघर्ष
CO3	‘दिवे गेलेले दिवस’ - रंगनाथ पठारे	राजकीय वास्तव मांडणारी कादंबरी १९७५ - ७७ मध्ये लादलेली आणीबाणी, राजकीय पक्ष, तत्वप्रणाली, शोषण - व्यवस्था स्वार्थासाठी केले जाणारे राजकारण. कथानक, पात्र, वातावरण - निर्मिती, भाषाशैली इ. घटक

Semester	III	Class	द्वितीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ३
Course No.		Academic Year	2019 - 2020
Course Name	भाषाशास्त्र व भाषाभ्यास		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	अ) मानवी भाषेचे स्वरूप, ब) भाषेची विविध कार्ये
2	अ) भाषा, समाज आणि संस्कृती आ) भाषेचा विकास आणि न्हास - संकल्पना विचार
3	अ) भाषा, प्रमाण भाषा आणि बोली संकल्पना आ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व

Unit No.	Course Module	Description
CO1	अ) मानवी भाषेचे स्वरूप ब) भाषेची विविध कार्ये	मानवी आणि मानवेत्तरांचे भाषिक व भाषेतर संप्रेषण, मानवी भाषेची लक्षणे, मानवी भाषेच्या व्याख्या. आ) भाषेची विविध कार्ये - रोमान याकबसन संप्रेषणाचे नमुनारूप व ६ भाषिक कार्ये.
CO2	अ) भाषा, समाज आणि संस्कृती आ) भाषेचा विकास आणि न्हास - संकल्पना विचार	अ) भाषा हे सामाजिक संचित, एडवर्ड सपीर वोर्फ भाषिक सापेक्षता वाद भाषा वैज्ञानिक दृष्टिकोन, भाषावैविध्य आ) भाषेचा विकास व न्हास जागतिकीकरणाचे परिणाम, भाषिक ध्रुवीकरणाचे धोके, भाषेच्या प्रगतीचे मापदंड -न्हासाचे टप्पे भाषा नियोजन
CO3	अ) भाषा, प्रमाण भाषा आणि बोली संकल्पना आ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व	प्रमाण -भाषेची आवश्यकता, प्रमाण भाषा व बोली संबंध, बोली वैविध्य, वापर क्षेत्र, स्थानिक बोली, प्रादेशिक बोली, बोली विषयीचे गैरसमज आ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज, बोलींच्या अभ्यासाची साधने, बोलींची व्याकरणे व कोशरचना महत्त्व, आव्हान, जतन - संवर्धन.

Semester	IV	Class	द्वितीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. २
Course No.		Academic Year	2019 - 20
Course Name	‘आत्मकथन’ साहित्य प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय.		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	आत्मकथन साहित्य - प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय
2	‘मन में है विश्वास’ - विश्वास नांगरे पाटील ग्रामीण तरुणाचे स्वतःला बदलत नेण्याचे जीवनपटाचे चित्रण.
3	‘जसं घडलं तसं’- नीलम माणगावे. आत्मकथना मागील भूमिका, आईला झालेला त्रास - ‘स्त्री’ जीवन, जैन लोकांच्या धार्मिक पध्दती

Unit No.	Course Module	Description
CO1	आत्मकथन साहित्य - प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय	चरित्र - आत्मचरित्र - आत्मकथन फरक आत्मकथनाचे घटक (‘स्व’ कथन, वास्तवता, घटना, प्रसंग, संवाद, वातावरण-प्रेरणा, आत्मकथनातील आत्मशोध, काळ आणि वातावरण.
CO2	‘मन में है विश्वास’ - विश्वास नांगरे पाटील	आत्मकथनाचा हेतू - ‘एकलव्याच्या दिशा दर्शनासाठी लेखन रूपी प्रपंच समूह मनाची जाणीव जागृत करणे हेच आशयसूत्र, कथनाचे घटक ग्रामीण तरुणाचे स्वतःला बदलत नेण्याचे जीवनपटाचे चित्रण, भाषाशैली, शीर्षक.
CO3	‘जसं घडलं तसं’ - नीलम माणगावे	आत्मकथना मागील भूमिका, आत्मकथनाचे तीन भाग, जैन लोकांच्या धार्मिक परंपरा अंधः श्रद्धा, लेखिकेची आत्मप्रतिमा, भाषाशैली, कथन - पध्दती, शीर्षक, आईला झालेला त्रास - ‘स्त्री’ जीवन.

Semester	IV	Class	द्वितीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ३
Course No.		Academic Year	2019 - 2020
Course Name	मराठीच्या बोलीचा अभ्यास - वाडवळी		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	अ) वाडवळी बोलीची वैशिष्ट्ये ब) वाडवळी लोकसंस्कृती व वाडवळी साहित्य इतिहास
2	‘कोपात’ कादंबरी रेमंड मच्याडो. वसईकरांच्या धर्म, भाषा, सहजीवन या द्वारे संस्कृती दर्शन
3	अ) वाडवळी बोलीतील कथा आ) निवडक वाडवळी कवितांद्वारे संस्कृती दर्शन

Unit No.	Course Module	Description
CO1	अ) वाडवळी बोलीची वैशिष्ट्ये ब) वाडवळी लोकसंस्कृती व वाडवळी साहित्य इतिहास	अ) वाडवळी बोलीची वैशिष्ट्ये, उच्चार प्रक्रिया, म्हणी, वाकप्रचार, काव्यसंग्रह वाडवळी बोली बोलणारा परिसर - वसई ते डहाणू आ) वाडवळी लोकसंस्कृती वाडवळी बोलीचे प्रभाव क्षेत्र, वाडवळी साहित्याचा इतिहास
CO2	‘कोपात’ कादंबरी रेमंड मच्याडो	‘कोपात’ ही फक्त मनाची कहाणी नसून वसईकरांच्या धर्म, भाषा, सहजीवन आणि परिसराचे, त्यात घडलेल्या बदलांचे दर्शन. आरोप, पात्र - चित्रण, अवकाश संवाद, भाषा, बोली
CO3	अ) वाडवळी बोलीतील कथा आ) निवडक वाडवळी कविता	अ) ‘नट - नटी आल्यात’ ... ‘आगी ही रेग’, ‘मेंढर’, ‘दोन हेपटीई गोष्ट’, ‘माणूसकी हा साक्षात्कार कथेतून समाज संस्कृती दर्शन आ) लोकगीते (राहाटा पाणी, जमीन, एकांकी, तुया गावात, समजावणी) या काव्यातील भावस्पंदनातून शेती विषयी प्रेम आ) ख्रिस्त वर्तन संदर्भ

Semester	V	Class	तृतीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ४
Course No.		Academic Year	2019 - 2020
Course Name	‘मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास’		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	अ) मराठी साहित्याची सुरुवात व अलिखित वाङ्मय आदयग्रंथ चर्चा मराठीचा उत्पत्तीकाळ
2	अ) वारकरी पंथियांचे वाङ्मय (I) आ) संत ज्ञानदेव व नामदेव व त्यांच्या प्रभाव व वाङ्मय
3	वारकरी पंथियाचे वाङ्मय (II) संत एकनाथ व संत तुकाराम यांचे साहित्य
4	अ) पंडिती वाङ्मय - स्वरूप आ) पंडित कवी संस्कृतचा प्रभाव व पंडिती काव्याची गुण दोष चर्चा

Unit No.	Course Module	Description
CO1	अ) मराठी साहित्याची सुरुवात	अ) मराठी देशीभाषा म्हणून ८वे व ९वे शतक, मराठीतील आदयग्रंथ? चर्चा, शिलालेख व ताम्रपट यावरील मराठी लेखन अलिखित वाङ्मय ब) महानुभवीय संप्रदायाची ठळक वैशिष्ट्ये गदय - पदय, पंचकृष्ण संकल्पना, मराठीचा स्वीकार, टीप - ग्रंथ, व्याकरण ग्रंथ.
CO2	अ) वारकरी पंथियांचे वाङ्मय (I) आ) संत ज्ञानदेव व नामदेव व त्यांच्या प्रभाव व वाङ्मय	यादवकालीन महाराष्ट्रात वारकरी पंथाची प्रस्थापना, ‘पंढरीचा भक्तिसंप्रदाय’ तेराव्या शतकात धार्मिक, सामाजिक दृष्ट्या प्रभावी साहित्य - निर्मिती ‘ज्ञानदेवे रचिला पाया’ - भागवत धर्म वेगळेपण ज्ञानेश्वरांचे साहित्य ग्रंथ, बोली भाषेचा वापर संत नामदेव - पंढरीचा प्रेम भंडारी, अभंगवाणी तत्वज्ञान, साहित्य संपदा चरित्रकार व आत्मचरित्रकार नामदेव

<p>CO3</p>	<p>वारकरी पंथियाचे वाङ्मय (II)</p>	<p>अ) संत एकनाथ - तमोयुग, साहित्य - संपदा, एकनाथांचे श्रेष्ठ वाङ्मयीन व्यक्तिमत्व</p> <p>आ) संत तुकाराम - तुकारामांचे व्यक्तिगत अभंगाचे स्वरूप, आत्मोनतीचा आलेख, वैश्य-वर्ग प्रतिनिधी, तुकारामांचे सामाजिक कर्तृत्व व अभंग वाणीची वैशिष्ट्ये.</p>
<p>CO4</p>	<p>अ) पंडिती वाङ्मय - स्वरूप</p> <p>आ) पंडित कवी</p>	<p>अ) पंडिती साहित्यावर संस्कृतीचा प्रभाव, स्वरूप - विशेष व गुण व दोष.</p> <p>आ) पंडिती कवी - मुक्तेश्वर, रघुनाथ पंडित, वामन पंडित, नागेश, विड्डल, निरंजन माधव मोरोपंत यांचे पंडिती साहित्य व विवेचन</p>

Semester	V	Class	तृतीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ६
Course No.		Academic Year	2019 - 20
Course Name	'साहित्य आणि समाज'		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक) प्रा. दिनेश काळे (तासिका तत्व)		

Course Objectives

1	साहित्य आणि समाज अन्योन्य संबंध तेन मार्क्स यांचे सिद्धांत, मानवतावाद मार्क्सवाद, स्त्री-वाद, आंबेडकरवाद - स्वरूप.
2	अ) स्त्री वादी जाणीवेचे साहित्य 'भिन्न' कविता महाजन
3	महानगरी जाणिवेचे साहित्य
4	साहित्य आणि समाज यावर आधारित स्त्री वादी महानगरी जाणिव प्रकल्प

Unit No.	Course Module	Description
CO1	साहित्य आणि समाज अन्योन्य संबंध	अ) साहित्य, समाज व संस्कृती या संकल्पना व त्यांच्या परस्पर संबंधांचे स्वरूप ब) साहित्य आणि समाज संबंध तेन मार्क्स यांचे सिद्धांत, मानवतावाद मार्क्सवाद, स्त्री-वाद, आंबेडकरवाद - स्वरूप.
CO2	अ) स्त्री वादी जाणीवेचे साहित्य 'भिन्न' कविता महाजन	अ) स्त्री - वादी साहित्याची संकल्पना व मराठीतील परंपरा. ब) "भिन्न" कविता महाजन यांच्या कादंबरीचे वाचन व अभ्यास स्त्रीवादी दृष्टिकोन, पात्र, प्रसंग, कथानक, भाषाशैली.
CO3	महानगरी जाणिवेचे साहित्य	अ) महानगरी जाणिवेचे साहित्य संकल्पना व मराठीतील परंपरा. ब) 'दृश्य नसलेल्या दृश्यात' - दिनकर मनोहर. कवितेचे वाचन व अभ्यास. महानगरी व्यवस्था आशयसूत्रे नव्वदनंतरचा प्रवास - महानगर ते महाबाजार
CO4	साहित्य आणि समाज यावर आधारित स्त्री वादी महानगरी जाणिव प्रकल्प	साहित्य व समाज यावर आधारित प्रकल्प

Semester	VI	Class	तृतीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ४
Course No.		Academic Year	2019 - 20
Course Name	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक)		

Course Objectives

1	अ) शाहिरी वाङ्मय आ) काही लावणीकार होनाजी बाळा, रामजोशी, प्रभाकर, अनंतफंदी, परशराम
2	अ) नाथ व दत्त पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप आ) समर्थ व लिंगायत पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप
3	अ) ख्रिस्ती धर्मियांनी केलेली वाङ्मय निर्मिती आ) इस्लाम धर्मियांनी केलेली वाङ्मय सेवा
4	अ) बखर शिवपूर्वकालीन व शिवकालीन आ) पेशवेकालीन बखरी

Unit No.	Course Module	Description
CO1	अ) शाहिरी वाङ्मय आ) काही लावणीकार होनाजी बाळा, रामजोशी, प्रभाकर, अनंतफंदी परशराम	अ) मराठयांच्या पराक्रमाचे, चाली-रितीचे राजकीय घडापमोडींचे जिवंत चित्रण, पोवाडा व लावणी या वाङ्मय प्रकाराची वैशिष्ट्ये लोकसंस्कृतीची बीजे ब) होनाजी बाळा, राम जोशी प्रभाकर, अनंतफंदी, परशराम यांच्या साहित्याचा परिचय.
CO2	अ) नाथ व दत्त पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप आ) समर्थ व लिंगायत पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप	शैव संप्रदाय, गोरक्ष पध्दती, अमनस्कयोग, हठयोग, प्रदीपिका, गोरक्ष सिध्दांत, नाथ संप्रदाय विशेष. <u>दत्त संप्रदाय</u> - सरस्वती गंगाधर, दासोपंत यांच्या साहित्याचा अभ्यास व दत्त संप्रदायाची तीर्थक्षेत्रे तत्वज्ञान <u>समर्थ संप्रदाय</u> - पदे, आरत्या, स्कूट प्रकरणे, मनाचे श्लोक, दासबोध, समर्थाचा तत्वज्ञान, प्रयत्नवाद, वेणाबाई <u>लिंगायत संप्रदाय</u> - शांती लिंग, ज्ञानबोध साहित्य - निर्मिती 'भक्ती' हेच सूत्र

<p>CO3</p>	<p>अ) ख्रिस्ती धर्मियांनी केलेली वाङ्मय निर्मिती</p> <p>आ) इस्लाम धर्मियांनी केलेली वाङ्मय सेवा</p>	<p>अ) फा. स्टीफन्स, सेंट लॉयल, फा. अल्मैद, फा. ऋवा, फा. सालंराज यांचे ग्रंथ व हेतू.</p> <p>ब) मृत्युंजय, हुसेन अंबरखान, शेख महंमद शहामुनी, सजनभाऊ यांचे साहित्य, राम - रहिम एक पुरस्कर्ते.</p>
<p>CO4</p>	<p>अ) बखर शिवपूर्वकालीन व शिवकालीन</p> <p>आ) पेशवेकालीन बखरी</p>	<p>अ) महिकावतीची बखर, राक्षससता गडीची बखर ९९ कलमी बखर, चित्रगुप्ताची बखर, शिव छत्रपतीचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र. ऐतिहासिक मूल्य.</p> <p>आ) <u>पेशवेकालीन</u> - नाना फडणवीसांचे आत्मचरित्र</p> <p>श्री रामदास स्वामींची बखर, पेशव्याची बखर, पानिपतची बखर, भाऊसाहेबांची बखर, खडर्याच्या लढाईची बखर. बखरीचे ऐतिहासिक व वाङ्मयीन मूल्य</p> <p>गुण - दोष थोडक्यात. (निवेदन कौशल्य, विचार -सौंदर्य, व्यक्तिदर्शन इ.)</p>

Semester	VI	Class	तृतीय वर्ष कला मराठी पेपर नं. ६
Course No.		Academic Year	2019 - 20
Course Name	'साहित्य आणि समाज'		
Name of Faculty	प्रा. अंजली दशपुत्रे (नाईक) प्रा. दिनेश काळे (तासिका तत्व)		

Course Objectives

1	साहित्य आणि समाज अन्योन्य संबंध महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य गं.बा. सरदार, बाबुराव बागुल यांच्या लेखाच्या आधारे
2	ग्रामीण साहित्य संकल्पना, परंपरा 'ऐसे कुणबी भूपाळ' भरत काळे.
3	दलित साहित्य 'जाता नाही जात' सामाजिक नाटक
4	साहित्य आणि समाज

Unit No.	Course Module	Description
CO1	साहित्य आणि समाज	सामाजिक स्थित्यांतरे आणि मराठी साहित्य. अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य. ब) साहित्य आणि समाज संबंध गं.बा. सरदार व बाबुराव बागुल यांच्या लेखाच्या आधारे.
CO2	ग्रामीण साहित्य संकल्पना, परंपरा 'ऐसे कुणबी भूपाळ' भरत काळे.	अ) ग्रामीण साहित्य संकल्पना व मराठीतील परंपरा, बदलते ग्रामीण जीवन वास्तव. ब) 'ऐसे कुणबी भूपाळ - भरत काळे ग्रामीण परिसर बदल, श्रध्दा - स्थाने नात्याचे बंध, कथानक, व्यक्तिरेखा काशिनाथ व्दारकाबाई, श्रीपती, नामदेव, बाळाजी किसन, निवेदनशैली.
CO3	दलित साहित्य 'जाता नाही जात'	अ) दलित साहित्य, आंबेडकरी तत्वज्ञान, वेदना, विद्रोही, नकार, साठोत्तरी कालखंड दलित जाणीव, आत्मभान, दलित साहित्य प्रवाह ब) सामाजिक नाटक, आंबेडकर प्रेरणास्थान दोन अंकी नाटक, कथानक, संवाद, पात्रे, धर्मा संकल्पनेचा सांगोपांगी विचार, नवविचार अजूनही नाही. जाती व्यवस्थेवर भाष्य
CO4	साहित्य आणि समाज	दलित, ग्रामीण साहित्यावर आधारित प्रकल्प.

